

A WIZO CÉLKITŰZÉSEI
ÉS ÉRVEDMÉNYEI

irsa!

A WIZO célkitűzései és eredményei.

A Wizo világszervezet vezetősége :

Diszelnöknő :

Lady Herbert Sámuel.

Diszelnöknők :

Mrs. H. Irwell Mrs. D. Nathan

Mrs. M. Gaster

Végrehajtóbizottság :

London :

*Olga Alman,
Edith Eder,
Sarah Epstein,
Frederique Feldman,
Romana Goodman,
Henrietta Irwell,
Mirjam Sacher,
Rebekka Sieff,
Dr. Celina Sokolow,
Sarah Stein,
Dr. Vera Weizman.*

Palesztina:

*Jenny Blumenfeld,
Anna Braude,
Ada Fischmann,
Dr. Rosa Ginsberg,
Anne Jaffe,
Dr. Helen Kagan-Hauser,
Rachel Katzenelson-Rubaschow,
Dr. Rachel Klompus,
Nanny Margulies,
Hanna Meisel-Schochat,
Hadassah Sámuel,
Esther Smoira.*

A Wizo a következő 46 államban dolgozik :

<i>Aden</i>	<i>Északafrika</i>	<i>Mexikó</i>
<i>Anglia</i>	<i>Finnország</i>	<i>Németország</i>
<i>Ausztria</i>	<i>Franciaország</i>	<i>Olaszország</i>
<i>Argentína</i>	<i>Gibraltár</i>	<i>Palesztina</i>
<i>Ausztrália</i>	<i>Hollandia</i>	<i>Panama</i>
<i>Belgium</i>	<i>India</i>	<i>Portugália</i>
<i>Brasília</i>	<i>Jamaika</i>	<i>Románia</i>
<i>Bukovina</i>	<i>Jugoszlávia</i>	<i>Transylvania</i>
<i>Bulgária</i>	<i>Kanada</i>	<i>Svájc</i>
<i>Chile</i>	<i>Kína</i>	<i>Svédország</i>
<i>Csehszlovákia</i>	<i>Kuba</i>	<i>Spanyolország</i>
<i>Dánia</i>	<i>Lengyelország</i>	<i>Spanyol - Marokkó</i>
<i>Délfrika</i>	<i>Lettország</i>	<i>Tangers</i>
<i>Egyiptom</i>	<i>Litvánia</i>	<i>Syria</i>
<i>Esztország</i>	<i>Magyarország</i>	<i>Tunis</i>
		<i>Uj-Zeeland</i>

Előszó.

A WIZO CÉLJA A PALESZTINIAI ASSZONYOK ÉS GYERMEKEK JÓLÉTÉNEK ELŐMOZDÍTÁSA.

Herzl, a prófétaalkü vezér, akinek álmai szinte csodaszere-
rően váltak valósággá, a zsidó újjászületés nagy folyamatában
jelentős szerepet szánt az asszonyoknak. És ebben nem csaló-
dott, mert az asszonyok már a mozgalom kezdetén bekapcsol-
lódtak a munkába.

Körülbelül másfél évtizeddel ezelőtt, egy-két asszony meg-
tette az utat Palesztinába, hogy saját szemével lássa a zsidó ko-
lonizációt és tanulmányozza az ottani viszonyokat. Visszatérve,
hírül hozták az első pionirok szenvedéseit és beszámoltak arról
az önfeláldozó, de minden tervszerűség nélkül való munkáról,
melyet ott első munkásnőink végeztek. Ezek alapján mind hatá-
rozottabb körvonalakban alakult ki a **Womens International
Zionist Organization** programja. Ez a program két irányú:
Szociális és kulturális.

A WIZO gyakorlati szociális munkájának egyik főpontja,
hogy megszerezze az egész világon az anyagi eszközöket palesz-
tinai intézményei fenntartására és fejlesztésére.

Palesztinai céljai elérésére a WIZO különböző utakon
halad:

- a) A nők kiképzése produktív mezőgazdasági munkára,
- b) Oktatás takarékos és hygiénikus háztartásvezetésben
és bevezetés a racionális táplálkozási módszerekbe;
- c) Utmutatás a modern csecsemőgondozásban,
- d) Szakkurzusok létesítése leányok számára, a városi mun-
kák elsajátítására, úgymint: gépkötés, szövés-fonás, nagybani
mosás, vasalás, főzés, lapfektetés, citrus csomagolás, stb.

Rá kell mutatnunk itt a WIZO szociális munkájával szem-
ben gyakran hangoztatott ellenvetésre: „Olyan nagy a nyomor

itt a közelben, szemünk előtt, hogy még a legcsekélyebb összeget sem vonhatjuk el a távolabbi szenvedések enyhítésére.” Viszont tudjuk, hogy itt válik hézagpótlóvá a W I Z O munkája jó-tékony nőegyleteink munkája mellett. Mi ugyanis igyekszünk megelőzni nemcsak a nyomort, de más szociális bajokat is avval, hogy egzisztenciához segítünk fiatal, munkaképes egyéneket, kik nélkülünk munkát nem találnának. Ilymódon elérjük azt, hogy akik itt munka hiányában a köz terhére esnének, biztos jövőt találnak ott, nemcsak a saját részükre, hanem erkölcsi és anyagi támaszává válnak otthonmaradt hozzátartozóiknak is. Jelentős összegek érkeznek ilymódon minden hónapban hazánkba.

Kulturális programunk: Megismertetni asszonyainkkal mindazt, ami a zsidóságban szép és nagy. Történelmünket, irodalmunkat, művészetünket és magát a palesztinai életet, mely mindezek fejlődését rohamlépésben előre viszi.

A W I Z O PALESZTINAI MUNKAKÖRE.

1. Mezőgazdasági nevelés.

„A zsidó mezőgazdasági kolonizáció Palesztinában rendkívül nehéz feladat volt. Nemcsak a szokásos nehézségekkel kellett megküzdenie, amelyek minden mezőgazdasági kolonizáció útját állják, hanem ezeken felül különös nehézségekkel kellett megbírkózni, amelyek a zsidó, mint tipikus város lakó természetéből folynak. Nagy nehézség továbbá az állami segély hiánya és a vizsás helyzet, amely az európai telepesek igényei és a palesztinai mezőgazdaság csekély bevételei közötti differenciából adódott. Akadály volt még az ellenszenv, amely minden lehető és lehetetlen nehézséget gördített az asszonyok palesztina-építő munkája elé.”

Ezekkel a szavakkal kezdi dr. A. Ruppin bevezető sorait Ada Fischmann: „Die arbeitende Frau in Palestina” című könyvéhez. Jellemzik ezek a sorok a zsidó nő helyzetét, aki erejét és munkáját a palesztinai építésnek akarta szentelni. A W I Z O segédkezet nyújtott a palesztinai nőknek és megadta nekik ami pillanatnyilag a legszükségesebb volt: a mezőgazdasági kiképzés lehetőségét.

1. „Canadian Hadassa” mezőgazdasági leányiskola Nahalalban.

Az iskola felépítését a W I Z O kanadai szervezete a Canadian Hadassa vállalta magára. Az intézetet 1920-ban nyitották meg, miután a két nagy iskolaépület, egy lakóház és a gazdasági épületek elkészültek. 1934-ben felépítették az új lakóházat, amely 50 leány hálószobáján kívül szép modern oktatókonyhát foglal magában, nagy és világos tantermetek, laboratóriumot, könyvtárat, irodákat, és vendégszobákat. Most van építés alatt

egy ajándékokból létrehozott villanyerőre berendezett tejgazdaság is. A mezőgazdasági iskola, amely Hanna Meisel-Schochat vezetése alatt áll 500 dunam földön terül el, melyet a nemzeti alap bocsátott rendelkezésre. Haifától félóránnyira fekszik a termékeny Emek-völgyben. 90—120 növendéket képeznek itt ki a

mezőgazdaság minden ágában, úgymint tejgazdaság, marha- és baromfitenyésztés, méhészet, kertészet, főzelék és zöldségtermelés, bortermelés, gyümölcsstermelés, stb.

A tisztán mezőgazdasági kiképzésen kívül a háztartási oktatásra is nagy gondot fordítanak és a leányokat a falusi háztartás szakszerű vezetésére nevelik. A nahalali leányiskola vég-

zett növendékei majdnem mind mezőgazdaságban helyezkednek el és mindenütt fontos tényezői a mezőgazdasági továbbképzésnek.

2. Leányfarm Ness-Cionában. „AYANOTTH.”

A W I Z O által megteremtett kiképzési lehetőségek kiegészítése céljából különösen a kertészet és zöldségtermelés terén, amelyek a palesztinai mezőgazdaság legfőbb tényezői 1927-ben a IV. bazeli W I Z O konferencia elhatározta, hogy ennek közreműködésével megteremti a második nagy kiképzőtelepet, a Ness-Cionai leányfarmot. A határozat pénzügyi keresztülvitelét a romániai W I Z O szervezet vállalta. A nemzeti alap rendelkezésre bocsátott 500 dunam földet judea legtermékenyebb részében. Már az első kutatásoknál gazdag vízére bukkantak, amely biztosítja az intenzív gazdálkodás fő előfeltételét, a vízellátást. Nagy területek vannak itt még narancssal és citrussal beültetve és állandóan további területeket művelnek meg. Itt úgy, mint Nahalalban foglalkoznak a háztartási oktatással is. A lakóházak, tantermek és gazdasági épületek elkészültek és 1932 tavaszán a Makkabiáddal egyidejűleg volt a farm ünnepé-

lyes megnyitása és felavatása. Azóta újabb 2 lakóházat építettek fel, valamint üdülőházat és narancsomagolóházat, istállót,

tyúkólat és keltető házikót, s víztartályt és mosógépeket szereltek fel. Az aynanothi leányfarm Ada Fischmann szakszerű vezetése alatt dolgozik és elsőrangúan képzett munkaerők kerülnek ki az iskolából.

3. Munkásnőkiképzőfarm Afuléban.

Az argentinai W I Z O-szervezet magára vállalta a feladatot, hogy a farm gazdasági kiépítéséhez és fenntartásához szükséges anyagi eszközöket megszerzi. A farm 200 dunam földön

terül el, melyet szintén a nemzeti alap KKL bocsájt rendelkezésre és minden mezőgazdasági ágat magába foglal. Ujabbban az

argentínai szervezet elvállalta a kútfúrássok költségeinek fedezését is.

4. Munkásnőkiképzőfarmok Nachlat-Jehudában, Sechunat-Borochowban és Petach-Tikwahban.

A WIZO átvette ezen farmok tantervének keresztülvitelét, megteremti a szükséges gazdasági előfeltételeket és beállítja

a tanerőket. Most új gazdasági épületeket emeltek és felfrissítették a baromfiállományt. A lakóházakat kijavították és a leltárt kiegészítették.

5. Munkásnőkiképzés Jeruzsálemben.

A WIZO 1200 LP-val járult hozzá a farm kiépítéséhez.

6. Munkásnőcsoportok.

A WIZO a lakóházak felépítésével támogatta a Petach-tikwai ramathgani és tiberiasi munkásnő csoportokat.

II. HÁZTARTÁSI NEVELÉS.

1. Háztartási iskola. Hostel (Tel-Aviv.)

Ezen intézet megnyitása óta (1923) Palesztina gazdasági nevelésének központja. Másféléves kurzusokon 120 növendék részesül gyakorlati és elméleti kiképzésben, a háztartásvezetés minden ágában, úgymint főzés, táplálkozástan, baromfitenyésztés, kertészet, dietikus konyha, méhészet. 1930-ban hozzáépítettek egy nagy modern mintakonyhát, amely 1200 embert látott el naponta kétszer izeletes és a palesztinai viszonyoknak megfelelő étellemmel. A konyha időközben megszűnt, mert nem volt rentá-

bilis. A házat és a telket 1934-ben eladták és a vételárból 1935 őszén készült el az új ház Tel-Avivban, a városon kívül, gyönyörű nagy területen, minden modern követelményeknek megfe-

lelően, hogy a nagyváros forgalmától mentesen dolgozhassanak. A Hostel végzett növendékeit állandóan keresik, mint gazdaságok, kórházak, munkáskonyhák, vendéglők, stb. kitűnően képzett vezetőit.

2. Háziasszonyok oktatása.

A Hostel útján terjedt el a legszélesebb körökben a háziasszonyok oktatásának rendszere. Ennek a feladatnak a keresztülvitele szoros kapcsolatot kívánt meg a W I Z O palesztinai végrehajtóbizottsága és a palesztinai asszonyok között, akik

e célból tömörültek a W I Z O palesztinai föderációjába. (Hisztadrut Arcit). Munkájukkal megteremtik a közvetlen kapcsolatot Palesztina és a Galuth között. Jeruzsálemben, Tel-Avivban és Haifában az alábbi kurzusokon készítik elő az asszonyokat a produktív munkára: táplálkozásban és főzés, háztartásvezetés, varrás és szabás, bevezetés a kertészetbe és baromfitenyésztésbe. Az oktatást a főzésben és háztartásvezetésben rendszerint a Hostel végzett növendékei végzik az iskola tanárnőinek segítségével, a Hisztadrut Arcit munkabizottságának felügyelete mellett.

3. Vándortanítónők.

Az instruktornők meglátogatják az asszonyokat házaikban, ellenőrzik, hogy a kurzuson tanultakat felhasználják-e a gyakorlatban és ha szükséges, kisegítik őket.

A kertészeti oktatás, amely magában foglalja a baromfi-tenyésztést is, a következőkre terjed ki:

1. Tel-Avivban és a Sárónvölgyi kolóniákon több mint 400 kert,

2. Tel-Avivban és Jeruzsálemben körülbelül 2400 iskolás és óvodásgyermek kertészeti oktatása.

A tel-avivi központi faiskola, amelyet a város segítségével létesítettek, látja el az összes kertetek palántákkal.

Gyermekeknél tisztán nevelőmunkáról van szó, amennyiben az a cél, hogy hozzászoktassák őket a kerti munkához. Az asszonyoknál viszont a gazdasági hasznosítás, mert a főzelék- és gyümölcsstermelés fedezik a család szükségletét s a főleg eladásra kerülhet.

Hogy a munkástelepüléseken (kvucák) be lehessen vezetni a racionális táplálkozást, a W I Z O a Hadassával közösen a héber egyetem egészségügyi osztályának vezetése alatt hat hónapig tartó alapos vizsgálatot rendelt el és eszközölt az összes kolóniákon. Az itt megállapítottak alapján a W I Z O vándortanító-nőket küld ki, akik átszervezik a konyhákat és reformálják a táplálkozási módszereket.

III. W I Z O-CLUB TEL-AVIVBAN.

A Hisztadrut Arcit (palesztinai asszonyok W I Z O-csoportja) clubja a W I Z O-munka köré csoportosítja a palesztinai asszonyokat, különböző tanácsadókat tart fenn, kurzusokat, előadásokat rendez, fogadja és kalauzolja a külföldi látogatókat.

IV. ESTI KURZUSOK DOLGOZÓ LEÁNYOK ÉS ASSZONYOK SZÁMÁRA TEL-AVIVBAN.

A W I Z O esti kurzusokat létesített az egész napon át dolgozó fiatal munkásnők részére, hogy megadja nekik a lehetőséget a továbbképzésre a háztartásban, valamint a művelődésre.

V. AZ ANYÁK NEVELÉSE.

A W I Z O kezdettől fogva programba vette a nők előkészítését anyai kötelességeikre, ezt a célt szolgálja három tanácsadó anyák számára Tel-Avivban. A város különböző negyedei-

ben vannak ezek elhelyezve. Az ausztráliai és az újzeelandi W I Z O-csoport vállalta fenntartásukat.

2. Anyák iskolája Tel-Avivban.

Ezt az intézetet Nathanné (Auckland) adományából 1929-ben nyitották meg saját épületében. Fentartását a franciaországi W I Z O-szervezet vállalta. Tevékenysége összefügg a tanácsadók munkájával és olyan esetekre terjed ki, ahol a gyermek gyenge szervezete, vagy helytelen gondozása folytán előállott zavarokat kell rendbehozni. Egyes esetekben az intézet

elhelyezi az anyákat is csecsemőjükkel együtt s így összeköti a gyermekek klinikai kezelését az anyák oktatásával, akik tudatlanságuk folytán talán részben okozói voltak gyermekük betegségének. A tehetősebbek minimális díjakat fizetnek, szegény anyák gyermekeinek kezelése díjtalan.

Fenti ábra az intézet modernül berendezett konyháját ábrázolja.

Támogatja a zsidó nemzeti alapot (Keren Kayemeth Leisrael). Ugy mint a saját központjával szemben vállal egy bizonyos összeget minden föderáció, vállal a nemzeti alappal szemben is egy bizonyos összegű évi kontingenst. A W I Z O egyik legfontosabb programpontját képezi a hebraizáció. Cionista munka el-képzelhetetlen a héber nyelv bírása nélkül.

4. Szociális munka.

A W I Z O szociális téren is fejt ki tevékenységet. Tagjai egyénileg igyekeznek minden zsidó akcióban segíteni.

Mindezekből világosan kitűnik, hogy a W I Z O programja magába foglalja mindazon problémákat, amelyek a gondolkodó modern zsidó asszonyt foglalkoztatják. Kérjük tehát asszonytestvéreinket, keressék az alkalmat mozgalmunk megismerésére, csatlakozzanak hozzánk, dolgozzanak velünk a palesztinai asszonyokért és gyermekekért.

LELTÁROZVA

2011 NOV 1 0.

MAGYARORSZÁGI W I Z O-KÖZPONT: ANDRÁSSY UT 67.